

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **M. A. M.**
Bangladéšská lidová republika
zastoupeného advokátem JUDr. Hugem Körblem
sídlem Hybernská 20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu

takto:

- I. Řízení se zastavuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč. Soud vyzývá zástupce žalobce, aby sdělil číslo účtu pro vrácení soudního poplatku ve lhůtě 3 dnů od doručení tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“ či „soud“) dne 2. 3. 2023 se žalobce domáhal ochrany před nečinností žalované v řízení o žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza ve vztahu k rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 24. 10. 2022, č. j. OAM-8216-5/DV-2022. Žalobce žádal krajský soud, aby žalované uložil povinnost vydat ve věci ve lhůtě 30 dní od právní moci rozsudku rozhodnutí a povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů soudního řízení.
2. Podáním ze dne 23. 3. 2023 doručeným soudu téhož dne vzal žalobce prostřednictvím právního zástupce svou žalobu v plném rozsahu zpět, a to s ohledem na to, že žalovaná o výše uvedené žádosti žalobce dne 23. 3. 2023 rozhodla. Tuto skutečnost žalobce doložil doručenkou svědčící o doručení rozhodnutí žalované do datové schránky zástupce žalobce.
3. Navrhovatel ve správním soudnictví může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl [§ 37 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Vzhledem k tomu, že v dané věci je projev vůle, jímž došlo ke zpětvzetí žaloby, jednoznačný a nevzbuzuje pochybnosti, krajský soud v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s. řízení o žalobě zastavil.

4. Žalobce ve svém zpětvzetí žádal, by mu soud přiznal vůči žalované nárok na náhradu nákladů řízení, neboť bere žalobu zpět pro její pozdější chování. Žalovaná tomu ve vyjádření ze dne 24. 3. 2023 oponovala s tím, že žalobu by soud musel beztak odmítnout pro nesplnění podmínek řízení, neboť žalobce před jejím podáním nevyčerpal prostředek nápravy (opatření proti nečinnosti). Soud proto musel posoudit přípustnost žaloby s ohledem na ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *„ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek“*.
5. Žalobce v žalobě i v podání ze dne 23. 3. 2023 uvedl, že zákonnou podmínku přípustnosti žaloby podle § 79 s. ř. s. splňuje, neboť dle ustanovení § 168 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) se na řízení podle § 180e zákona o pobytu cizinců, který upravuje i postup v řízení o žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza, nevztahují ustanovení druhé a třetí části zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „spr. ř.“). Na tato řízení tudíž nedopadá ani ustanovení § 80 odst. 3 spr. ř. upravující uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu. Žalobce se přitom opírá o usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 3. 2019, č. j. 22 A 63/2018-38 a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2023, č. j. 18 A 93/2022-29.
6. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 24. 3. 2023 přisvědčila žalobci v tom, že na vyřízení žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza nedopadají ustanovení druhé a třetí části spr. ř. Podle žalované to však neznamená, že by se spr. ř. na toto řízení vůbec nevztahoval. Z ustanovení § 177 odst. 1 spr. ř. vyplývá, že *„základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje“*. Jedna z těchto zásad zakotvená v § 6 odst. 1 spr. ř. říká, že *„správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80)“*. Z uvedeného žalovaná dovozuje, že žalobce měl podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 spr. ř., a to k ministru vnitra, jenž je podle § 170a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nadřízeným správním orgánem žalované, která je podle § 180e odst. 7 zákona o pobytu cizinců příslušná k vydání rozhodnutí v dané věci.
7. Je pravda, že ustanovení o opatření proti nečinnosti podle § 80 spr. ř. je součástí druhé části spr. ř., která se podle § 168 zákona o pobytu cizinců neaplikuje na řízení podle § 180e zákona o pobytu cizinců. Soud se však ztotožňuje s argumentací žalované, že správní řád tímto není vyloučen jako celek. Platí proto, že základní zásady činnosti správních orgánů upravené v první části spr. ř. (§ 2 - § 8) se ve podle § 177 odst. 1 spr. ř. aplikují i na řízení o předmětné žádosti žalobce. V ustanovení § 6 odst. 1 spr. ř. je pak zakotven postup, který má zamezit zbytečným průtahům správního orgánu při vyřizování věci, přičemž tímto prostředkem ke zjednání nápravy je právě ustanovení o opatření o ochraně před nečinností (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2020, č. j. 15 A 96/2020-210, bod

42, obdobně pak rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2018, č. j. 7 Azs 391/2017-19).

8. Podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany podle § 79 s. ř. s. by přitom soud považoval za splněnou, ať už by žalobce směřoval svůj podnět k opatření proti nečinnosti ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (typicky v případě, kdy by žalobce věděl, že k nečinnosti dochází u správního orgánu I. stupně, tzn. u odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, který dosud nepředal odvolacímu orgánu podané odvolání a správní spis), nebo k ministru vnitra (pokud by žalobce nevěděl, proč dosud odvolací rozhodnutí není vydáno, nebo by k nečinnosti zjevně docházelo u správního orgánu II. stupně, tzn. u Komise). Žalobce však žádný takový podnět neučinil ani před podáním žaloby, ani v průběhu soudního řízení. Nevyčerpání prostředku ochrany ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. je důvodem zvláštního zřetele hodným (§ 60 odst. 7 s. ř. s.) pro nepřiznání náhrady nákladů řízení, ačkoliv byla žaloba vzata zpět pro pozdější chování žalovaného správního orgánu (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3523/20 ze dne 24. 8. 2021, bod 56).
9. Krajský soud proto dospěl k závěru, že zákonná podmínka podle § 79 s. ř. s. nebyla k datu podání žaloby splněna a podle § 68 písm. a) s. ř. s. byla nepřípustná. Pokud by žalobce nevzal žalobu zpět, musel by ji soud podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnout jako nepřípustnou.
10. O nákladech řízení tudíž rozhodl soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož v případě zastavení řízení nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
11. Protože řízení bylo zastaveno před prvním jednáním, má žalobce nárok na vrácení zaplaceného soudního poplatku za žalobu sníženého o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč (§ 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. 4. 2023

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu